

Josep Maria Valero Yago (1921-1998)

De manera inesperada va deixar-nos, quan just feia poc del seu ingrés com a Acadèmic corresponent, el 24 de gener del 1998. Aquesta elecció corresponia als mèrits d'un home al llarg d'una vida dedicada a una tasca de molts anys en favor del nostre patrimoni monumental. Una tasca callada i eficaç, honesta i entregada com la de tants i tants, que amb esforç personal han omplert, de sempre, les mancances institucionals en el nostre país.

Amb els estudis i títol d'Aparellador obtingut el 1945, fou funcionari Municipal vinculat en el servei que dirigien l'Arquitecte Adolf Florensa i l'historiador Agustí Duran i Sanpere, el servei d'edificis artístics i arqueològics de l'Ajuntament de Barcelona. Allí trobà un ambient adequat al seu tarannà i a l'educació del caràcter que l'hi havia imprès el seu pas per l'escoltisme i la pràctica de l'excursionisme en el club Muntanyenc. Uns bons mestres i companys que serví a tothora. Entre ells em plau recordar a Joan Benavent i Santandreu, desaparegut en un desgraciat accident aeri, professor de dibuix a l'Escola d'Aparelladors de Barcelona, on aconseguí, malgrat l'exigència que demanava als alumnes, el bon resultat d'aconseguir que estimessin el nostre patrimoni. Des de l'any 1942 fins el 1960, Josep M. Valero intervingué en la recuperació del Palau Major i excavació del subsòl dels carrers Comtes de Barcelona i Subtinent Navarro; en el Museu Marès i Plaça del Rei, a la Virreina, a l'antic Hospital Militar i al carrer de Montcada, etc., i amb el mateix Florensa a Lleida, a Perelada i a Poblet.

Josep Maria Valero era reposat i meticulós. No improvisava, però sabia oferir amb rapidesa solucions amb intel·ligència i discreció, sempre, però sobretot en temes difícils. En sóc testimoni per haver obtingut diverses vegades la seva col·laboració.

La nostra coneixença i amistat es féu lluny de Catalunya, als peus del Peñalara, al cor de Castella, tot fent el servei a les Milícies Universitàries l'any 1945. Sortíem plegats de bon matí, després de tocada la diana, per recórrer a peu la natura de la Sierra del Guadarrama i també admirar les pedres velles de Segòvia o de La Granja, del Pualar... Tornàvem cansats en un sentit, però plens de l'aire net de la Sierra i de totes les satisfaccions que dóna l'estudi del passat artístic d'aquelles terres on la romanitat ens hi agermanava.

A partir de la bona tasca realitzada al servei Municipal, Valero entra el 1957 al servei de defensa de monuments del Patrimoni Artístic Nacional, que llavors dirigia a la zona de l'antiga Corona d'Aragó l'arquitecte Alejandro Ferrant. Amb ell intervingué gairebé arreu. De Besalú a Poblet, de Lleida a l'Alt Urgell, de Santes Creus a Girona, Sant Pere de Roda,... Tant estava atent a la recerca d'una explicació que oferia un element arquitectònic, com amb cura repassava els comptes i els costos dels treballs realitzats. Fou realment aquí la mà dreta de Ferrant, com ho fou dels tècnics que dirigien l'estudi, la restauració i la divulgació del passat de la nostra ciutat i de molts llocs de Catalunya.

Fou membre de la Comissió Provincial del Patrimoni històric-artístic i cultural fins el traspàs a la Generalitat de Catalunya l'any 1982, col·laborà després en diverses intervencions arquitectòniques portades a terme per la Direcció General de Patrimoni Cultural, al temple romà de Vic, a Sant Pau del Camp, a Durro, a la Seu de Manresa i a la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia.

Cal afegir la tasca feta a diverses obres endegades per la Diputació de Barcelona a Santa Maria de Castelldefels, el Pont de Vilomara i a l'obra de Gaudí al Palau Güell i a la cripta de la Capella de la Colònia Güell. Darrerament a Montserrat, en la restauració de les cobertes del Monestir amb l'arquitecte Arcadi Pla.

Afincat a La Cerdanya, a Prullans, allí també no deixà mai de col·laborar en qualsevol iniciativa cultural o patriòtica. Sempre amb discreció i eficàcia, sempre a punt, tal com de jove havia promès a l'esdevenir escolta. La seva elecció d'acadèmic corresponent comptà amb un nombre suport. N'era ben mereixedor, llàstima que no hagués estat possible, amb la seva mort prematura, d'obtenir el fruit de la seva experiència i treball en les tasques de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.

JORDI BONET I ARMENGOL